
Vývoj zápisu

znakových jazyků

Jak zachytit znakový jazyk, jeho znaky?

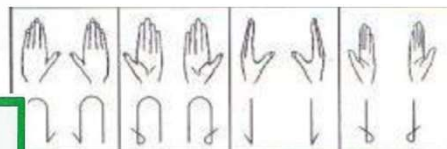
οσαυτων ομιητικατε .

- „Kdybychom vůbec neměli hlas ani jazyka a chtěli bychom jeden druhému ukázat některé věci, nezkusili bychom to stejně, jako to dělají němí, ukázat rukama, hlavou a zbytkem těla?“ (Platón)

F1. φ
 F2. φ
 φ
 φ

Δ 0 . (([>]) +) +

- Když nakreslím ukazovákem do vzduchu kruhový a rychlý pohyb, přetnu křídla času, opíšu kruh, hada, který je v malířství symbolem věčnosti.

π < ερᾶνῦθλ·εῦωνz vè ζρᾶνφῦωνz·j

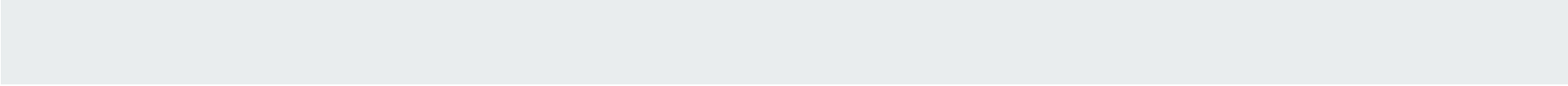

L ₁	↑ ←	před tělem ve výši obličej, pasivní	
P ₉	↑ →	bříšky prstů se dotýká prstů L	rychlý pohyb k pravému rameni, pozice ruky se přitom změni na P2 → →

T pravé rameno se při pohybu ruky odtahuje dozadu

První pokusy - slovní popis

- Nejstarší dochované zápisy znaků se datují do 10. století.
- Nejedná se však o znaky, které by používali neslyšící ale o znaky mnichů, kteří museli dodržovat slib mlčení.
 - Seznam znaků z Cluny z r. 906 (296 znaků)
 - Uldaricův seznam z r. 1005 (52 znaků)
 - Seznam znaků mnichů z Hirschau z r. 1089 (365 znaků)

-
-
- **Du Cange** – 17. stol. (soupis znaků tříděných do kategorií)
 - *publikace však vznikla ještě před dobou, kdy byl ZJ používáný kolektivně*
 - Př: KNIHA – natáhnout ruku a předstírat, že otáčíme stránky
 - RYBA – vytvářet vlnivé pohyby ocasní ploutve ryby

Školství

- Potřeba zachytit znaky používané neslyšícími souvisí s institucionalizací školství pro neslyšící a vytvářením slovníků pro výuku „manuální metodou“ (*pomocí znaků*)
- **1776 – Charles Michel de l’Epée**
 - *Institution des sourds-muets par la voie des signes méthodiques*
 - (př.: NEMOČNÝ – ohmatáváme puls)
- 1780 – Abbé Jean Ferrand
 - *Dictionnaire des sourd-muets*
 - (př.: POROVNÁVAT – dívat se na ruce, na jednu po druhé)

- **1808 – Roch-Ambroise Cucurron Sicard**

- Považován za prvního tvůrce slovníku ZJ, ale řadu znaků si sám vymyslel..
- *Théorie des signes*
 - (př.: HEREC – 1. znázornit sál, divadlo a lóže; 2. gesty znázornit co se děje na scéně, próza a verše; 3. znak pro podstatné jméno)

- **1820, 1844 – Luis Pierre-Paulmier**

- (př.: PŘÁTELSTVÍ – alternativní pohyb dvou rukou, který naznačuje sympatii, vzájemnost, druh citu, jenž proudí od jednoho srdce k druhému)

- 1827 – Joseph Marie Degéranto

- *De l'éducation des sourds-muets de naissance*

- (př.: KLÍČ – napodobujeme pohyb, který je nutný k otevření nebo zavření zámku; JMÉNO – ukazovák pravé ruky klepe křížem na ukazovák levé ruky)

- **1850 – Alexandre Blanchet**

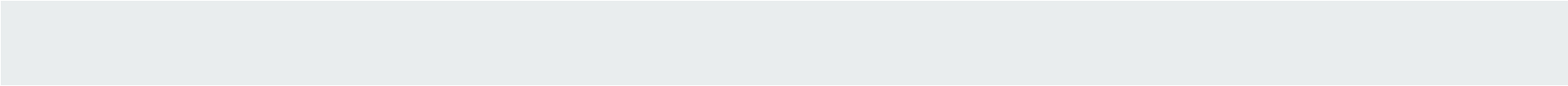
- *Petit dictionnaire usuel de mimique et de dactylogorie*

- (př.: RYBA – napjatá ruka, vnitřní hrana je otočená dolů, napodobuje pohyby ryby, která plave; tvar ruky A – ruka je v pěst, pouze palec je natažený, přitisknutý na ukazovák)

První "písmo"

- **1825 - Roch-Ambroise Auguste Bébien**
 - *Mimographie ou essaie d'écriture mimique propre à régulariser le langage des sourds-muets*
 - Jeho snahou bylo zredukovat každý znak na malé množství jednotek, které pak budou reprezentovány grafickými symboly

- „Jednotky“, které zachycuje znaky:

- Pohyb (včetně možných modifikací pomocí „diakritiky“ - pomalý, krátký, opakovaný pohyb)
- Tvar ruky
- Vzájemnou polohu rukou
- Části těla (místo artikulace)
- Fyziognomii (uvádí, že výraz obličeje může mít nekonečné množství výrazů a proto se snažil do své práce vybrat jen ty stěžejní)

Caractères indicatifs du mouvement. P. I.

Mouvement	A Simple	B Courbes	C Circulaires	D Obliques	
De gauche à droite	⊂	⊂	⊂	⊂	De gauche à droite et en arrière
	⊃	⊃	⊃	⊃ et en avant
De droite à gauche	⊂	⊂	⊂	⊂	De droite à gauche et en arrière
	⊃	⊃	⊃	⊃ et en avant
De bas en haut	⊂	⊂	⊂	⊂	De bas en haut et à droite
	⊃	⊃	⊃	⊃ et à gauche
De haut en bas	⊂	⊂	⊂	⊂	De haut en bas et à gauche
	⊃	⊃	⊃	⊃ et à droite
En avant	⊂	⊂	⊂	⊂	En avant et en bas
	⊃	⊃	⊃	⊃ et en haut
En arrière	⊂	⊂	⊂	⊂	En arrière et en haut
	⊃	⊃	⊃	⊃ et en bas
Mouvements de contraction	⊂				Mouvements onduleux
..... d'extension	⊃			 serpentins
..... propres (a)	⊂			 de progression
	⊃			 de tremblement
		(b)			

